

revni narod kozjih tatov na Črnogorskem stroške kraljevskih časti plačal. Cela državica ima komaj 250.000 prebivalcev. Ni čuda, da sta moralna ruski car in italijanska kraljica kralju Nikiti — krono kupiti. Najboljšo šalo je sicer napravil list „Muske“ . Pisal je nameč tole: „Dandanes nimajo vladarji več dvorskih norcev; zato si držijo balkanske kralje“ .

Dopisi.

Dobje pri Planini. V zadnji in predzadnji številki „Štajerca“ smo povedali in prosili, da se izroči javnosti slabo pristransko gospodarstvo obč. odbora v Dobji, in da je župnik Vurkelt s pomočjo tega obč. odbora samo v enem slučaju tukajšnje davkoplacilce za 1.000 gl. (2.000 K.) oškodoval. To je sicer za tukajšno vlogo ljudstvo veliko, ali samo to bi še vendar bila malenkost, ako bi župnik od tistega časa miroval; pa domišljuje si še vedno novo izrabljenje ljudstva. Še čez 3.000 K. je iztehtal od faranov in je plaušal, da bo kupil za tisti denar kaplana, primumero toliko zopet čez 3.000 K. je nafental in plaušal, da bo stavljal kaplano, pa si le vkljub popolnoma zadostnim stanovalnim prostorom, farovž razširjava, brez vsega za javne stavbe predpisane komisijonelne ogleda, zaslisanja faranov in zvedenencev. Ako ne misli, da bi se svoj čas še enkrat oženil, tak ima stanovalnih prostorov v sedajnjem farovžu popolnoma dovolj. Dokler ni župnik Vurkelt in njegovi podrepniki imel komande v občinskem odboru, se je gospodarilo s 50% občinske doklade, sedaj morajo plačevati v bogi i d a v k o p l a č i c i 110% in se vkljub visokim obč. dokladam niti najbolj potrebne občinske ceste ne popravijo. Dokler ni imel župnik komande v občinskem odboru, se je plačevalo občinskemu tajniku za dvakratno uradovanje na teden 80—100 gl. na leto, sedaj se plačuje 150 gl. ali 300 K. ako ravno so osebe pripravljene za prejšno plačo uradovati. Župnik je pobiral neopravičeno bernja, katera znaša narmanj 200 K. na leto, torej v 10-ih letih 2.000 K. Računite, dragi braci, naštete denarnie zneske in prepričali se bodete sami, za kakšno ogromno svoto je že župnik farane oškodoval. Župnik Vurkelt je tudi največji sovražnik omike in svobode, on sovraži in spodjeda še dandanes vse tiste može, kateri so posredovali, da se je v Dobji nova, celo potrebitna 4 razredna šola postavila; on sovraži sploh vse, kar pelja k omiki in svobodi, zaradi tega sovraži tudi učiteljstvo, posebno pa celo priljubljenega in delavnega g. nadučitelja Pulka. Da se je sovraštvo tukaj v Dobji celo vkorenilo, da že sovraži mož ženo, žena mož, sosed sosed itd., ta izgled privlekel je Vurkelt v Dobje, in zasejal luliko med pšenico. Res lepi namestnik božji! Dokažite nam g. Vurkelt, samo eden slučaj, da bi bil Kristus ali njegovi prvi namestniki sv. Apostoli, enega za vinar vrednosti oškodovali, ali pa sovraštvo sejali med ljudstvo? Ako nam to ne dokažete, potem pač niste vredni nositi ime: Namestnik božji . . .

(Iz dobrega namena.)

Od nekod. Med nekoliko daljšim potom primed po naključbi z nekim možem skupaj in razgovarjava se marsikaj. Pogovor med nama

naju privede do marsikaj; ali samo to me je zanimalo, kadar mi začne pripovedovati od g. župnika. Vprašam ga od kje da je doma; nato mi odgovori, da iz Majšperga. Nato mi pripoveduje: Naš g. župnik je vedno bolan, samo ob času volitve ne! Kakor se nam zdi, mogoče ne more biti bolezen prehuda, kjer lahko ves dan na cesti stoji; ako gre človek desetkrat en dan po cesti, ga vedno vidi. Veliko spretnejši je g. kaplan; njemu se ne poljubi stati na cesti toliko, kjer vidi, da je pri g. Brezinšku gostilna in tamkaj raje sedi do polnoči, pa tudi še včasih do 1. polnoči, in se razgovarja pri dobrimi vinski kapljici. Gospod župnik pa raje na cesti stoji; kadar gre kaka ženska po cesti, ima skoraj z vsako nekaj za govoriti. Ljudje pa že govorijo, da išče klerikalce, drugi da liberalce in tretji, tega omenil ne bom. Olči na Majšpergu blagovoli g. župniku postaviti sedež na cesto, da bodeta z g. kaplanom vsaj sedela, kjer vem, da jih lahko zvečer silno noge bolijo . . .

Brežice. Zdi se nam, da ne živimo na zelenem Štajerskem, ampak v sredini Srbije. Naši rdečosrajčniki zmeraj bolj rogovilijo in „brate“ Kranjce, Hrvate in bogove kaj povabijo in na pomoč kličejo in ako ne bode kmalu te vročine konec, jim še bo kri zavrela. Skoraj vsak praznik divlja posilisrb; seveda „patentslovani“ kakor laški Jože in češki brivec peljata glavno besedo. Kamor se človek ogleda, povsod Kranje ali Čeh in žalibog naši ljudje so tako daleč, da se dajo od hujščakev voditi. Vprašaš enega: kdo ali kakšni rojak je ta železniški uradnik? Odgovor dobiš: Kranjc ali pa Čeh; vprašaš od kje je ta učitelj? Odgovor: Kranjc in učiteljica Kranjica. Vprašaš: Od kje je ta duhovnik? Odgovor: Iz Ljubljane itd. Čuda ni, da naš študent rečimo štajerski rojak in domaćin mora potem v tujini krahu iskat. Potem se še posilisrb predznejo in rečejo, da mu je vsega Nemec krije, da mu Nemec kruh odvzame. Vsak pameten človek mora znati presodit in povedat kdo je krije, da je tako daleč prišlo. Tudi se tukaj na mejni posestva v kranjskih roke porivajo in če bo to dalj časa trajalo, tak bomo kmalu polovico kranjskih posestnikov ob mejni imeli in štajerski rojaki in posestniki bodo zginili. Tudi pri vsaki priliki se norčujejo naši rdečesrajčniki in pravijo, kdor ni ž njimi je „posilineme“ ali „nemčur“. A mi pa očitno trdim, da mi nismo „posilineme“, ker v naši deželi je slovenska in nemška šola postavna, ne pa srbska in srbski ali hrvatski jezik; tudi nimamo v naši deželi besede „Nazdar“. Vprašamo torej, kdo je „posili“? Mi gotovo ne, če se deželno-postavnega jezika poslužujemo. Tukaj se klerikalci in liberalci dobro zastopajo in v en rog trobijo. Vsa kritika in psovanje proti eden drugemu, kakor se v teh listih berejo, je samo komedija. „Straža“ in „Gospodar“ obrekujeta „Dnevnik“ in liberalce in „Dnevnik“ pa „Straža“ itd., da pa obe zgorej omenjeni stranki naprednjake črtijo, je istina in to zato, kjer niso klerikalcem pokorni. Vidi se pač, da ti ljudje ne poznajo več ljubezni do bližnjega, da ni vera glavna reč, ampak politika! Čitali smo pred nedavним časom o procesiji, katera se je na 20. maja v Ptiju vršila. Nek klerikalni list piše, da je vse lepo bilo in vse se je veselilo, samo nekaj — čuj — godba je bila

nemška; ali se morda ni Bogu dopadla? Te vrstice zadostujejo vsakemu pametnemu človeku, ene opombe vendar ni potrebno. Dopis in tudi tisti, kateri kaj takega sprejemajo, morajo res taki biti, kateri si misljijo, da je celi svet bedasti, da nič ne razume. Rdečosrajčnikom pa svetujemo, da naj si še eno redčo pero za zadnji del priskrbijo.

Opazovalci in „Štajercijanci“.

40 letnica požarne brambe v Ptiju.

„Gott zur Ehr,
dem Nächsten zur Wehr“¹⁴

To nedeljo praznovala bode prostovoljna požarna bramba v Ptiju („Freiwillige Feuerwehr in Pettau“) 40 letni jubilej svojega obstoja. Štiri desetletij je precej časa v zgodovini malega društva. In štirideset let težkega, požrtvovальнega dela v zmislu lepega gesla „Gott zur Ehr, dem Nächsten zur Wehr“, štiri desetletij boja proti grozovitemu sovražniku človeške lastnine, ognju, — to je veliko. Seveda, požarnih bramb imamo danes povsod; skoraj v vsaki občini se hvala Bogu ljudje tega prepotrebnega instituta oprjemljejo. Zato bi bilo preveč zahtevano, da bi se naš list bogevé kako obširno o tej ali oni požarni brambi izjavil. Ako danes izjemoma par važnejših točk iz zgodovine ptujskega gasilnega društva omenimo, imamo zato mnogo vzrokov. Prvi teh vzrokov je, da je ta skozinsko nemška požarna bramba v Ptiju skozi svojih 40 let večinoma slovenskim kmetom pri požarih pomagala in gala. Nasprotniki naj psujejo z znano svojo brezvestnostjo ptujske gasilce. Ali to je istina, da so imeli ti nemški gasilci vedno srce za nesrečo slovenskih posestnikov. Na manj je dve tretini požarov, pri katerih je ptujska požarna bramba z vsemi močmi pomagala, tiče se slovenskih posestev izven mesta. To smo hoteli v prvi vrsti pribit!

Marca meseca 1. 1870 so ustanovili v Ptiju požarno brambo. Takrat se je sploh po celih dežavah pričelo moderno gasilstvo lepo razvijati. Med ustanovitelji so bili zlasti meščanski obrtniki. Mesto jim je izročilo gasilno orodje, ki ga je doslej imelo, ki pa seveda ni bilo mnogo vredno. Možje so morali vsled tega med meščani denarje nabirati, da so si najpotrenejše orodje nabavili (zlasti novo „Metz“-šprico). In častno spricavalno za ptujsko prebivalstvo je, da je v ta namen rado žrtvovalo tisočake goldinarjev. Potem se je društvo seveda lepo in z vsakim letom lepo razvijalo. Najpomembnejši trenutek v zgodovini društva pa je vstop g. Johana Steudte (leta 1873), ki je od leta 1888 sem voditelj ali „Hauptmann“ gasilnega društva in od leta 1889 sem tudi načelnik okrajne zveze požarnih bramb. Ta mož je s svojim globokim znanjem, z veliko svojo požrtvovalnostjo in priljubljenostjo med obrtniki požarno brambo na višek svojega razvita spravil. Kar je danes ptujska požarna bramba — in smelo trdim, da se nima pred nobeno drugo skriti — to je v prvi vrsti plod pridnega dela Johana Steudte. Seveda so mu pri temu tudi vsi pomagali. Zlasti odkar je zasedel županski stolec naš Jos. Ornig, ki je imel vedno najostrejše oko za ljudske potrebe. Ornig ni nikdar odrekel svoje pomoči požarni brambi. V mestnem zastopu kakor povsod drugod bil je vedno vroči zagovornik tega prepotrebnega društva. Tako se je požarna bramba krasno razvijala. Danes ima parno brizgalno (Dampfspritze), ima 63 aktivnih članov in 13.044 — krom premičenja. Ponosno torej lahko pozdravimo njen razvitek!

Naj omenimo še nakratko najpomembnejše požare, pri katerih je ptujska požarna bramba sedelovala. **Skupno je pomagala tekom 40 let pri 174 večjih požarilih.** To je gotovo častno število. Izmed teh so bili važni: Prvi požar (25. septembra 1870) na Bregu pri Ptiju; eden ptujskih požarnikov je rešil nekega otroka iz plamen; rešitev človeškega življenja je torej prvi nastop tega plemenitega društva! L. 1871 požar v Cirkovih (cela vas), Skorba (11 poslopij, en požarnik je bil težko ranjen), pomoč pri povodnjih. L. 1875 ednajst požarov. L. 1877 6 požarov.

Španski boji.

Poročali smo že, da hoče napredna španska vlada klerikalni vpliv v državi zatreći in zlasti izčemanje ljudstva končati. Nasprotinci proste države se seveda grozno hudojejo in vpijejo, kakor vedno ob takih prilikah, da je »vera v nevarnosti«. Ali vlašča se ne vstrasi. Sodnija zasleduje najostrejše vse duhovnike, ki zanemarjajo svoje stavnoske dolžnosti in uganjajo politiko. Naša slika kaže nadškofa v Filippi, dr. Vicota, nadalje papeževega tajnika kardinala Merry de Valjin končno dona José Canalejas, ki je ministerski

Mgr. Dr. Vito Titularerzbischof Philippi, Apostol-Nuntius in Spanien.

Zum Kulturkampf in Spanien.

Don José Canalejas, der spanische Ministerpräsident.

predsednik na Španskem. Upati je, da se končajo ta nasprotovanja brez prelivanja krvi.

(1 požarnik težko ranjen). L. 1878 21 požarov, pomoč pri transportu ranjencev iz bojišča v Bozni. L. 1879 18 požarov. L. 1880 11 požarov (važen požar v Siebendorfu, kjer so le ptujski gasilci vas rešili). L. 1885 14 požarov (1 gasilec težko ranjen; v Možgancih pogorelo 20 hiš). L. 1886 7 požarov (v Novivasi 8 poslopij). L. 1887 8 požarov. L. 1888 5 požarov (Picheldorf vse pogorelo). L. 1890 je bil veliki požar pri Jurzi v Ptaju; vsled razstrelbe je bilo 11 oseb težko ranjenih; 8 jih je umrlo (m. n. tudi gasilec Pacher). 1892 veliki požar v Verstu (4 hiš, 1 gasilec težko ranjen). 1893 požar v Bukovici (30 hiš), 1894 pa 14 požarov (v Hajdinu 1 oseba zgorela, v Slovenjavi poslag med zborovanjem gasilcev). L. 1897 6 požarov (v Picheldorfu 6 hiš, 1 gasilec težko ranjen). V zadnjih letih pa je omeniti še velike požare v Mihovicih in v Ptaju (Pirichove fabrike).

Mislimo, da to kratko poročilo dokazuje, da je ptujsko gasilno društvo tekom 40 let svojo dolžnost v polni meri storilo. Žalibog, da to vsi ljudje nočajo razumeti. Ko je bil okrajni zastopnik v slovenskih rokah, so pravki gasilcem sledilno podporo odrekli. Opetovano so nabujskani fantalini celo šlavne brambe prerezali. Namesto da bi prvaško zagriženi ljudje gasilcem pri njih delom pomagali, so jih celo napadali in psovali. Neki zagriženi fajmošteri celo gasilce k svojemu vodnjaku ni pustil, da bi gasili... Mnogi nemuni ljudje so tudi vedno mislili, da so gasilci plačani. Niso hoteli verovati, da delajo ti hrabri možje zastoj in brezplačno.

Vse to nam pride v glavo, ko praznujemo 40 letnico ptujskega gasilnega društva. Ali veselje do dela za splošni blagor vse to ni nikomur vzel. Kakor skalna stojijo ti možje in izvršujejo svojo dolžnost, brez ozira na desno in levo. Vsakemu vedno pomagati, to je njih geslo!

Z navdušenjem in s prisrčno hvalo praznujemo tudi mi z vrlimi gasilci 40 letnico njih dela. Čast jim, požrtvovalnim možem, čast požarni brambi v Ptaju!

Novice.

Pozor! Kdor ima kaj z uredništvom opraviti, vpošteva naj sledeče določbe: 1. Uredniški zaključek je za navadne stvari vsako sredo opoldune, za nujne pa v sredo zvečer; v četrtek zutraj se sprejmejo le brzojavi. — 2. Dopise je pisati vedno s tinto in le na eni strani papirja. — 3. Uredništva se tičejo le listove vsebine (teksta) se tikoče zadeve (dopisi, novice itd.) Vse te stvari pa je vposlati vedno na uredništvo „Štajerca“ v Ptaju, ne pa na ime tega ali onega gospoda, o katerem se slutti, da je v kakšni zvezi z uredništvom. — 4. Dopisi morajo biti vedno podpisani. — Kdor ima kaj z upravnim opraviti, ozira naj se na sledeče določbe: 1. Upravnemu je vposlati v prvi vrsti vse denarje; tudi tukaj opozarjamо se enkrat, da denarje ni vposlati posameznim osebam, kjer napravi to preveč dela. — 2. Za male inzerate (á 1 K) vposlati je denar vedno naprej. — 3. Na vprašanje gledě izeratov itd. se le tedaj odgovori, ako je znamka priložena.

Iz Spodnje-Stajerskega.

Naša zmaga v Pobrežju pri Ptaju.

Že v zadnji številki smo poročali, da so pri občinskih volitvah v Pobrežju-Št. Vidu pri Ptaju napredni volilci na celi črti zmagali. Razmerje glasov je bilo sledeče: V III. razredu je bilo 135 glasov oddanih; od teh so jih dobili prvaški kandidati samo 41, naši somišljenci pa 94. — V II. razredu je bilo oddanih 32 glasov i. s. za prvaške kandidate 8, za naše kmete pa 24 glasov. — V I. razredu prišlo je 10 volilcev, ki so vsi svoje glasove za naše somišljene oddali. — Izvoljeni pa so bili sledeči gospodje: V III. razredu Franc Schosteritsch, Anton Kukovec, J. Forsteritsch, Joh. Drevenscheck. V II. razredu Simon Ciglar, Franc Werdenig, Jos. Friedauer in Franc Rogina. V I. razredu pa Vincenc Pernath, Jakob Murko, Franc Pernath in Andrej Murko. Vsi so vrlji napredni možje! Darkoplačevalci so torej prav jasno dokazali, da imajo Tombahove komande dovolj in da hočejo odslej sami v občini gospodovati. Deset

let imeli so prvaški hujškači občino v svojih kremljah. Zdaj pa so jim pošteni volilci vajete iz rok strigli. Ljudstvo se je ravno naveličalo nesrečne politike onih ljudi, ki vedno o svoji „ljubezni do naroda“ govorijo, ki pa le ljudske denarje na brezvestni način zapravljajo... Upali smo sicer na zmago, ker smo vedeli, da mora končno pravičnost prodreti. Ali da bodoemo v sveh treh razredih s tako velikansko večino zmagali, tega pač nikdo pričakovati ni mogel. Za pravake vse skupaj niti 50 glasov oddanih ni bilo. In vendar so tedne sem tako besno agitirali, kakor da bi se jim šlo za nebesko kraljestvo. Kako nesramno in podlo so blatili v občini osivele može po ljubljanskih listih, v katerih se sme vse laži objavljati, ker stojijo pod zaščito srbskih prijateljev! Kako navdušeno so letali po občini, čez hribe in doline in trgali čevlje in brusili jezike! Pa vse zastonj. Zagriženi Tombah je porabil noč in dan za agitacijo in znoj mu je tekel pri temu delu iz čela. Naravnost smešno je bilo vso njegovo postopanje. In resni občani so se mu tudi iz srca smejali, temu „velikemu Slovanu“, ki bi štajerske kmete menda najraje pod kranjski ali srbski klobuk spravil. Prvič se je Tombahu pač posrečilo, da je potom nekoga političnega švindeljna volitev prepričil. Ali zdaj mu pa vsi parografi, na katerih ta možic tako rad jaha, pomagali niso. Kmetje so vrgli Tombahu skozi vrata občinske hiše, čeprav ne telesno, pa vendar moralno. Skrije se zdaj lahko, ker ga niti 50 mož v občini ne mara. Tombahu so seveda pri agitaciji tudi razni njemu v vsakem ožiru podobni gospodki pomagali. Zlasti zagriženo nastopal je to pot tudi kaplanče pater Peter. Mi ne vemo, kaj si ta črnosuknež domišljuje. Ali to mu še enkrat povemo, da se Pobrežani ne pustijo od kaplanov komandirati in da je pater Peter plačan za izvršenje Božje službe, ne pa za politiko. Preporočamo si enkrat za vselej, da bi se v naše občinske zadave vmesaval. Prav zanimivo je, da je Petru tudi kaplan iz sv. Marka pomagal. Temu naj bi njegovi predpostavljeni več dela dali, da ne bi nas nadlegoval s svojo nepotrebno agitacijo. Tako dalec Pobrežani pač nikdar prišli ne bodejo, da bi mleččobe kaplane vpraševali, kako naj v svoji občini gospodarijo. Učiteljstvo se v splošnem agitacije in volitve ni udeležilo. Edino znani učitelj Kovačič je stopil v vrsto prvaških hujškačev. Pač žalostno zanj, kajti s takim politikanjem le spodgrebe ugled učiteljskega stanu. Marsikater volilec je rekel: Takemu politikujočemu šolmaštu moram svojo deco izročiti. Sveda, ako Kovačič cele noči s Tombahom v agitaciji prekroka, potem ni čuda, da je drugi dan v šoli nervozen. Baje je ravno ta prvaški agitator p. kr. neko šolsko deklico s palico tako pretepel, da ji je zdravnik potem primerno spričevalo naredil in se bode stvar tudi sodnisko preiskala. Tombah, Peter in Kovačič, to je trojica, da se Bogu smili... Čujemo, da sta prišla tudi dva „častna občana“, Miha Brencič in oštarijaš Mahorič za pravke voliti; baje sta jo precej poparjena odkurila, ker so ju kmeti vpashali, koliko davka sta že v Pobrežu plačala. Vkljub vsemu temu se pravkam ni posrečilo, da bi občino v svojih rokah obdržali. Darkoplačevalci so ostali kakor en mož in oddali svoje glasove. Le tako je bila ta lepa in krasna zmaga mogoča! Čast vrlim naprednim volilcem v občini! Pokazali so, da hočejo pametnega gospodarskega dela. Le tako naprej!

* * *

V Šent Vidu pri Ptaju bil je zadnjič tudi naš prijatelj Tebi in čmar in se je prav dobro imel. Piše nam o temu posetu tako-le: — Veste, gospod redakter, pri volitvah v Pobrežu je zmagala „srednja stranka“. Vprašali me boste, kaj je to, in pravzaprav Vam tudi jaz, ki sem vendar precej brihtna glavica, ne bi mogel odgovoriti, ako bi ne imel posebne sreče. Edino moji sreči se imam zahvaliti, da zdaj vem, kaj je in kakšna je „srednja stranka“ v Pobrežu. Sedel sem namreč zadnjič v kotičku neke gostilne v Št.-Vidu. Tam pri peči pa sta sedela dva temna možakacija, ki sta se šepetajo pogovarjala. Eden je bil moj prijatelj Tombah, drugi pa pobožni pater Peter. Vprašal sem ju: No, ali vaju zebe? Pasje dneve imamo, vidva pa sedita pri peči! — „Ja“, je mrmljal Tombah, „mrzlica me trese, odkar so me ti nehvaležni Pobrežani s tako ele-

gantno breco iz občinske hiše vrgli“. In pater Peter je prikalil, kajti tudi njega je zazeblo. Tiho sta se pogovarjala naprej; ali jaz sicer ne slišim travo rasti kakor Tombah, vendar pa sem čul. Tombah in pater Peter sta se kregala, kdo je kriv, da sta pri volitvah propadla. Peter je očital Tombahu, da je ta vse pokvaril, ker je cele vagone Plojeve „Sloga“ iz Ljubljane naročaval, da je v celi občini po brinu smrdelo. „S Plojevo firmo ne spraviš nobenega kužeka izza peči“, je rekel pater Peter. Ali Tombah zopet je trdil, da je Peter kriv poraza. „Ti si le pri babah agitiral“, mu je rekel, „zdaj pa imamo figo“. Končno sta bila tako razburjena, da bi se kmalu stepla. Jaz sem se že veselil, da bi pričelo pokati in rad bi vedel, kdo je močnejši. Tombah je prijatelj pohanil pišk in ima zato precej moči. Ali tudi pater Peter menda ne bode od lakote umrl. Saj ga imajo Pobrežani tako radi, čeprav niso po njegovem srcu volili. No, stepla se žalibog nista. Pač pa sta jokala, debele solze jokala; Tombahu postal je nos rdeč, Petru pa plavkasti. Jokala sta, da je celi studenec curljal po mizi. Meni sta se smilila in ponudil sem jima tabatiero, da malo pošnofata. In šnofala sta... „Hač-ha... a... č“ je nakrat Peter kihnil, da bi Tombah kmalu v omoredivo padel. „Hač-ha... a... č!“ Šnofabak jima je glavo odprl. In nakrat se prime Tombah za nos: „Veš kaj, Peter, ljubi Peterček, veš kaj? Pišiva v liste, da je zmagala „srednja stranka“. — „Kaj pa je to? — „Nič, srednje stranke ni, ampak nekaj moravači; srednja stranka je torej najina tolažba.“ — In Peter je prikalil: „Prav imas! Srednja stranka! Ako nazuji brcejo kmetje z okovanim podplatom na konec hrbita, potem je to „zmaga srednje stranke“. — „Tako je“, pravi Tombah, „srednja stranka je najina blamaža. Samo to je, ljubi Peterček, — nikdo nama najine plavšarje verjet je ne bode“.

Iz spodnje sv. Kunigunde se poroča prav neprijetne stvari o tamošnjemu gospodu fajmoštru, ki gotovo ni poseben pristaš krčanske ljubezni in potrežljivosti. Tako je baje razpriznice čez tamošnje trgovine celo nedeljo zaprtle. Baje jih je tudi okrajnemu glavarstvu naznanil, kar mu seveda ni mnogo koristilo. Raz priznice je vpil, da trgovci v svojih prodajalnah med pridigo mladino kvirijo. Tudi naravnost neverjetne „spase“ zna ta fajmošter raz priznice delati. Neko deklev n. p. je pobožno in vse zamišljeno njegove besede poslušalo; kar nakrat pa pravi fajmošter sredi pridije: „Glej, glej, Tilči, tam pride Francelj!“ Nekemu dekletu se je zgodila nesreča. Ko je prišla zopet v cerkev, zasramoval jo je fajmošter pred vsemi farani in zmerjal tudi otrokovega očeta. Vsled žalosti je nesrečnica hudo zbolela, tako da se je moralno fajmoštra k zadnji spovedi prositi. Namesto pa da bi bolnico potolažil, rekel ji je: „Matere, ki imajo ledične otroke, so izgubljene, pa čeprav grejo k sv. Križu k spovedi!“ Radovedni smo, ako so tudi mnogoštevilne farovske kuharice izgubljene, ki imajo otroke s črnimi gospodi. Revezev fajmošter sploh ne more trpeti. Neka občinska revica je n. p. od fajmoštrove kuharice prosila staro kikljo. Fajmošter pa je revico lastnorocno iz farova vrgel. Celo grob ni meja za njegovo sovraščvo. Tako je p. kr. raz priznice zasramoval neko že dve leti mrtvo deklico... Vprašamo, ali je to pravo krščanstvo? Res, čuda ni, ako med priprostim ljudstvom vera pesa!

V Št.-Ilij sl. g. sezidali so si klerikalci s skupaj nafrehtanim denarjem neko hišo, ki jo imenujejo „Slovenski dom“. Otvorili bodejo last prihodnji četrtek. Upamo, da bode oblast preprečila vsako izzivanje in oškodovanje domaćinov od strani skupaj zbobnanih „orlov“. Drugače bi se domače ljudstvo proti prvaškim hujščakom samo branilo.

Kaplan Rabuzek torej res ni mogel prebiti, da ne bi časopisje o njemu govorilo. Ko ga je cerkvena oblast iz gotovih vzrokov iz sv. Barbare v Halozah v Gornjograd prestavila, mislili smo, da bode zdaj vendar enkrat mir, da bode fant pametnejši postal, kjer je v svojem življenju že toliko neumnosti naredil. Ali ne, motili smo se; vroča kri Jakeca Rabuza se še zdaj ni ohladila. Svoj čas je imel Rabuzek otroke prav rad; saj je znano, da je celo čez potoke skakal, ako